

Звіт про результати дослідження “Рівень користування ременями безпеки серед водіїв у містах України” у 2024 році

Київ, 16 жовтня 2024 року

Дослідження “Рівень користування ременями безпеки серед водіїв у містах України” у 2024 році було проведено, як і в попередньому році, у 18 містах-обласних центрах України методом спостереження з дотриманням вимог щодо методології та репрезентативності вибірки. Період проведення дослідження: з 1 до 31 серпня 2024 року. Через окупацію частини території України державою-агресором та бойові дії, що тривають в областях, дослідження в тимчасово окупованих та прифронтових містах цього року не проводилось.

Ключові результати дослідження у 2024 році:

Дослідження дає підстави зробити такі ключові висновки:

1. Середній показник користування пасками безпеки для 18 досліджених міст склав 45,97%, що показує позитивну зміну в порівнянні з 2023 роком на близько 6 відсоткових пунктів (з 40,14%);
2. Якщо порівнювати ситуацію з 2018 роком, то рівень користування ременями безпеки в містах України за 6 років зріс вдвічі - з 23% до приблизно 46%;
3. У восьми досліджених містах понад половина водіїв виконують вимогу Правил дорожнього руху про обов'язкове користування ременями безпеки (у 2023 році таких міст було чотири, а в 2020 та в попередні роки - жодного);
4. Попри позитивні зміни, більша частина водіїв й далі не виконують вимогу Правил дорожнього руху про обов'язкове користування ременями безпеки.

Загальноукраїнський вимір та контекст воєнного часу

Дослідження 2024 року включало 18 обласних центрів України, для кожного з яких був виявлений відносний показник користування ременями безпеки серед водіїв. Для оцінки ситуації в масштабах країни, був вирахований середній арифметичний показник досліджених міст, який у 2024 році склав 45,97%. Як і в попередні роки, результат дослідження не враховує відмінності в кількості населення міст. У зв'язку з воєнними діями, наближеністю міст до театрів бойових дій, високою концентрацією Сил Оборони України, у 2024 році, як і в попередньому році, організатори не проводили дослідження у Харкові, Дніпрі, Запоріжжі, Херсоні, а також у містах Донецької, Луганської області та АРК. Тому результати дослідження не представляють всю Україну, а лише досліджену вибірку міст.

Ситуація в містах

Досліджені 18 міст за результатами можна розділити на чотири групи:

До групи лідерів увійшли три міста, в яких користування ременями безпеки стало соціальною нормою, а ті, хто не користуються ременями, перебувають в очевидній меншості. Це Київ (72,3%), Львів (69,6%) та Луцьк (60,3%). Найкращу динаміку тут показав

Луцьк, в якому користування ременями збільшилось приблизно на половину в порівнянні з минулим роком.

До групи “просунутих міст” включені шість міст, в яких кожна категорія - ті, хто дотримуються ПДР та не дотримуються ПДР - складає близько половини, й жодна з них не має очевидної переваги. Це Рівне, Хмельницький, Житомир, Тернопіль, Одеса та Івано-Франківськ. Всі вони мають показники в діапазоні 45-55%, й всі, окрім Житомира, показали позитивну динаміку змін, особливо Одеса та Хмельницький.

У групі “наздоганяючих міст” перебувають шість міст, з показниками від 33% до 45%: це Чернігів, Ужгород, Вінниця, Чернівці, Черкаси та Полтава. Ситуація в цих містах майже не змінилася за 12 місяців.

Групу “відстаючих міст” складають Миколаїв (30,7%), Суми (24,9%) та Кропивницький (24,5%). За минулий рік Миколаїв продемонстрував суттєвий прогрес, в той час як показник в Сумах значно знизився, а в Кропивницькому майже не змінився.

Результати дослідження у 2024 році у вигляді рейтингу

№	Місто (за рейтингом)	Показник користування ременями безпеки, %	Вибірка водіїв, осіб
1	Київ	72,3	1071
2	Львів	69,6	2687
3	Луцьк	60,3	1837
4	Рівне	55,8	2342
5	Хмельницький	52,8	1169
6	Житомир	52,1	957
6	Тернопіль	51,8	1762
8	Одеса	50,5	2312
9	Івано-Франківськ	47,4	897
10	Чернігів	44,5	1714
11	Ужгород	42,3	639
11	Вінниця	39,1	4149
13	Чернівці	38,8	1779
14	Черкаси	36,8	1116
15	Полтава	33,4	1067
16	Миколаїв	30,7	1176
17	Суми	24,9	933
18	Кропивницький	24,5	1000
		45,97	28607

Зміни у порівнянні з 2023 роком

Дослідження дозволило виявити, що у 15 з 18 досліджуваних міст відбулося збільшення частки водіїв, що користуються ременями безпеки відповідно до вимог Правил дорожнього руху. Найбільше зростання рівня користування зафіксовано у Одесі (+25,7%) та Луцьку (+22,4%). Водночас, у 3 містах - Житомирі, Полтаві та Сумах рівень користування ременями у порівнянні з 2023 роком дещо знизився.

Динаміка зміни ситуації у 2024 році в порівнянні з 2023 роком

№	Місто	Показник користування ременями безпеки, % водіїв		Зміна показника, відсоткових пунктів
		2024	2023	
1	Київ	72,3	67,1	+5,2
2	Львів	69,6	62,0	+7,6
3	Луцьк	60,3	37,9	+22,4
4	Рівне	55,8	52,6	+3,2
5	Хмельницький	52,8	34,2	+18,6
6	Житомир	52,1	55,7	-3,6
7	Тернопіль	51,8	48,5	+3,3
8	Одеса	50,5	24,8	+25,7
9	Івано-Франківськ	47,4	42,0	+5,4
10	Чернігів	44,5	42,0	+2,5
11	Ужгород	42,3	39,6	+2,7
12	Вінниця	39,1	36,5	+2,6
13	Чернівці	38,8	35,3	+3,5
14	Черкаси	36,8	36,5	+0,3
15	Полтава	33,4	37,1	-3,7
16	Миколаїв	30,7	17,3	+13,4
17	Суми	24,9	31,4	-6,5
18	Кропивницький	24,5	21,8	+2,7
	Середній	45,97	40,14	+ 5,84

Варто зауважити, що будь-яке дослідження має статистичну похибку. В нашому випадку, вона перебуває в межах 5%.

Мета та методологія дослідження

Метою дослідження було виявити, яка частина водіїв автомобілів в Україні фактично користуються ременями безпеки, дотримуючись вимоги Правил дорожнього руху, і наскільки цей показник змінився у порівнянні з минулим аналогічним дослідженням.

Дослідження проводилося за методологією, ідентичною попереднім дослідженням, методом спостереження, відповідно до настанов Всесвітньої організації охорони здоров'я "Seat-belts and child restraints: a road safety manual for decision-makers and practitioners" (2009).

Середня вибірка водіїв у кожному досліджуваному місті склала 1589 осіб, а загалом – 28607 осіб. У кожному місті заміри проводились у 4-6 місцях, розташованих в різних частинах міста. Результати заокруглені до першого знаку після коми. Статична похибка замірів у містах складає не більше 5% з довірчим інтервалом 95%. Згідно з методологією, до дослідження включено водіїв легкових, вантажних автомобілів, мікроавтобусів та не включено водіїв маршрутного міського, приміського та міжміського громадського транспорту, автомобілів спеціальних та екстрених служб та військових автомобілів.

Спостерігачі використовували візуальний метод отримання інформації, обираючи максимально зручні для спостереження місця, щоб мінімізувати ймовірність помилок або неможливість виявити наявність чи відсутність паска безпеки на плечі водія. Спостерігачі заповнювали спеціальні форми підрахунку та робили фотографії на місці спостережень. При цьому спостереження проводилось таким чином, що водії не знали що за ними ведеться спостереження. Результати спостережень з кожного міста перевірені організаторами, також проведено їх вибіркочну верифікацію методом контрольних замірів.

Середній національний показник обчислювався як середнє арифметичне число показників у досліджених містах. Результати дослідження не враховують відмінності у кількості населення у досліджених містах, рівень користування пасками безпеки в інших містах, малих населених пунктах та на автомобільних дорогах поза межами населених пунктів.

Організатори та автори

Дослідження "Рівень користування ременями безпеки серед водіїв у містах України" у 2024 році проводилось спільно громадськими організаціями ["Vision Zero"](#) (ГО "Віжн Зеро") та [Центром демократії та верховенства права \(ЦЕДЕМ\)](#) в рамках [Кампанії "За безпечні дороги"](#).

Керівник дослідження: Віктор Загреба, координатор дослідження: Максим Шульга. Організатори висловлюють глибоку подяку представникам громадянського суспільства, які виступили в ролі спостерігачів і збирали інформацію на вулицях міст.

Кампанія "За безпечні дороги" – адвокаційна кампанія, спрямована на зменшення смертності та травматизму на дорогах України. Ініційована Центром демократії та верховенства права у партнерстві з ГО "Vision Zero", U-Cycle та об'єднує міжнародних, українських експертів, представників законодавчої та виконавчої влади.
